

Nr 283.

Av herr **Johansson** i Kullersta, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående anordnande vid statens järnvägar av stoppade sittplatser i tredjeklassvagnar för fjärrtrafik.

Var och en, som gjort en långresa på järnväg i tredje klass, vet hur plågsam en sådan kan vara. Att t. ex. en resa Stockholm—Kiruna sitta 30 timmar på en hård träbänk är något, som även den starkaste kan känna sig nedbruten av. De fattiga, som resa, ha ju inte råd att lösa andra-klass-biljett, ofta inte ens sovvagn, som ju också är svår att få, utan äro tvungna att natt och dag sitta på sin träbänk, som man under resan just inte hyser några vänliga känslor för. Särskilt svårt är det för mödrar, som resa med små barn och få sitta ett och ett halvt dygn eller mer och bli omskakade på den hårda träbritsen. Och situationen blir inte bättre för dem, då de veta, att med tåget följer bekväma, stoppade vagnar — men att det är en penningfråga, vilka som få sitta där. Ett demokratiskt samhälle, som vill utjämna den klassmotsättning, som penningen skapat, borde även borttaga den brutala motsättningen mellan andra- och tredjeklasspassagerare. De fattiga, som t. ex. för sin utkomsts skull flytta från ett samhälle till ett annat eller annars äro tvungna att resa, borde, när de använda sig av staten tillhöriga kommunikationer, ha rätt att åtnjuta samma bekvämlighet som andra. Som det nu är, alstras mycken onödig bitterhet hos dem, som sitta och plågas med en tredje-klass långresa — därför att deras inkomster inte ha räckt till något annat. För nog är det en onödig njuggighet, en onödig klassmotsättning, att tredjeklassbänkarna ska vara så fängelsehårda och andraklassplatserna så mjuka! För att nu inte tala om förstaklassvagnarna! Vårt land är ju också så avlångt, att resorna därigenom bli så långa, om man skall till någon annan landsända; de flesta andra länder ligga ju mer samlade. Därför vore det hos oss dubbelt välkommet, om tredjeklassvagnarna kunde göras lite bekvämare genom stoppade sitsar. En ändring är först och främst nödvändig i vagnar för

fjärrtrafik: Stockholm—Riksgränsen, Stockholm—Malmö, Stockholm—Göteborg; för lokaltrafik är en ändring inte så direkt behövlig. Men, jag upprepar det, en resa tredje klass till ex. Stockholm—Kiruna är ett martyrium, som man tänker på med verklig skräck — och en ändring till det bättre vore först och främst för staten hedersam och — efter vad jag antar — lätt genomförbar. Huruvida en ändring bör göras allt eftersom nya vagnar byggas eller om äldre vagnar, som användas i fjärrtrafik, kunna ommonteras, lämnar jag åt en kommande utredning att avgöra. Till utredning vill jag också anbefalla frågan om förstaklassvagnarnas existens, vilken väl inte är så alldeles behövlig och knappast gagnar något, varken ekonomiskt eller på annat sätt. Till sist må endast anföras, att i fråga om bekvämlighet å tåg står Sverige ett stycke efter Norge, där sedan länge bekväma, stoppade tredjeklassvagnar finnas införda i fjärrtrafik, något som ju ännu mer är av behovet på kallat här i landet, där järnvägsresorna kunna bli tre—fyra gånger längre, än vad de kunna bli i Norge.

På grund av vad jag här anført, hemställer jag,

att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning om möjligheten att å statens järnvägar få infört stoppade sittplatser i tredjeklassvagnar för fjärrtrafik samt framläggande för riksdagen av det förslag, vartill utredningen kan föranleda.

Stockholm i januari 1919.

Gustaf Johansson,
Kullersta.
